

Motion till riksdagen 2025/26:3703

av Joar Forssell (L)

En något liberaliserad tobakspolitik

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rökning på uteserveringar samt styckförsäljning av cigaretter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Rökförbudet på uteserveringar infördes trots att det redan fanns många restauranger och kaféer som frivilligt valt rökfritt. Marknaden och förändrade normer har gjort rökning allt mindre attraktivt, andelen rökare minskar stadigt och krogbesökare uppskattar i regel rökfria miljöer. Ändå regleras frågan i dag nationellt, utan hänsyn till lokala förutsättningar.

Den som sitter på en uteservering vid exempelvis Hornsgatan i Stockholm utsätts för partikelhalter långt högre än den passiva rökning som lagen syftar till att minska. Ett statligt förbud blir därför både trubbigt och ineffektivt. Liknande problem finns med det generella förbudet mot rökning inomhus på restauranger och klubbar. I dag, när rökning inte längre är socialt accepterat i breda kretsar, finns det skäl att låta kommuner själva avgöra om de vill tillåta särskilda cigarrbarer eller rökavdelningar.

Nuvarande regler gör det också omöjligt att sälja cigaretter styckvis. Det motiveras ofta med folkhälsoskäl men leder i praktiken till onödig konsumtion för den som bara vill röka en enstaka cigarett vid ett särskilt tillfälle och försvårar kontrollen av illegal försäljning.

Sverige behöver en tobaksreglering som respekterar individens frihet och kommunernas självstyre. Rökning innebär uppenbara och allvarliga hälsorisker, men ansvarsfulla vuxna ska kunna göra sina egna val och lokala myndigheter är bäst lämpade att avgöra var rökförbud behövs. Att tillåta styckvis försäljning kan dessutom minska onödig konsumtion och göra det lättare att följa upp ålderskontroll, samtidigt som det försvårar för oseriösa aktörer att sälja smuggelcigaretter i lös vikt.

Rökförbud på uteserveringar bör hävas och möjligheten att tillåta särskilda röklokaler eller cigarrbarer ska regleras av respektive kommun i ordningsstadgan, inte i nationell lag.

Därutöver bör försäljning av cigaretter styckvis till myndiga konsumenter tillåtas, under samma krav på ålderskontroll och skattepålagor som paketförsäljning.

Joar Forssell (L)